

kot priloga „Gorice“. V njem je kratek zgodovinski opis „Goriške grofije“, in zgodovine Palmarnove.

Blaznikovki „*Pratiki*“ in Kleinmayrovi „*Slovenski Pratiki*“ se je pridružila letos „*Družinska Pratika*“, ki piše o „Gospodarski Zvezi“, o škofovih zavodih, o domovinski pravici.

**Janka Krsnika zbrani spisi.** — Uredil Vladimir Levec. Zvezek I. Sešitek II. — *Agitator*. — Založil L. Schwentner. V Ljubljani 1901. Str. 128. — Krsnik je naobraženim Slovincem znan. Njegov „*Agitator*“ je zabavno-satirična slika iz našega polpreteklega političnega življenja. — Gospod urednik Vladimir Levec kaže pri svojem delu vestnost in natančnost. Zunanja oblika je lična.

**Poezije doktorja Franceta Prešerna.** — Uredil skript. L. Pintar. Natisnila in založila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. V Ljubljani 1901. — To je nekaka kritična „ljudska izdaja“ našega pesnika. Ponatisk je velike ilustrirane izdaje, ki je izšla lani. Prav čedna in priročna je in k temu — po ceni. V platno vezana, 212 strani obsegajoča knjižica, stane 1 K 40 v; mehkovézana 1 K; po pošti 20 v več.

**Umno kletarstvo.** Spisal Fr. Gombač, deželni potovalni učitelj za vinstvo v Ljubljani. V berilo je vtisnjenih 21 slik. Tisk Blasnikovih naslednikov v Ljubljani. Založil deželni odbor kranjski. Cena za izvod v pisarni c. kr. kmetijske družbe 30 h, po pošti 38 h. Mala 8<sup>o</sup>. Str. 60. Pred sedemindvajsetimi leti od družbe sv. Mohorja izdana Vošnjakova knjiga o umnem kletarstvu je že pošla, in kletarstvo se je od tega časa toliko izpremenilo, da je storil deželni odbor kranjski veliko uslugo našim vinogradnikom, ko je izdal to knjižico. Ta knjiga nas poučuje, kako se grozdje trga, kako se reblija in masti drozge, kako se iztiskajo in porabljajo tropine, in popisuje ravnanje s sodi. Predno nam pové, kako ravnati z moštom, teoretično razlaga sestavo vina, in nato, kako se napravlja belo in črno vino, kako se vino čisti, pretaka, segreva in odkisa. K sklepu pojasnuje vinske bolezni in napake ter poučuje, kake morajo biti kleti in kako se snažijo in zračijo. Knjižica je spisana po najnovejših izkušnjah in je vredna priporočila. F.

**Naša znanstvena lista.** Naši katoliški izobraženci delajo danes že s požrtvovalno vneto v različnih strokah. Edina dva naša znanstvena lista pričata, da imamo mož, ki goje znanost in se trudijo, da jo razširijo med nami. Za bogoslovne vede imamo „Voditelja“, ki ga izdajajo profesorji knezoškofijskega bogoslovnega učilišča v Mariboru, in ki ga urejuje dr. F. r. Kovačič. Letos je

list nastopil četrti letnik. Letošnji prvi zvezek ima zelo mnogovrstno in izbrano strokovno-bogoslovno vsebino. Eksegeza, dogmatika, arheologija, cerkvena zgodovina in razne dušnopastirske stroke so zastopane po lepih in učenih sestavkih. Ta list priporočamo duhovskim krogom kar najtopleje (cena na leto 5 K). — „*Katoliški Obzornik*“ pa, ki nastopa letos peti letnik, je namenjen širjim krogom. Njegovi sestavki so apologetični in obravnavajo razna znanstvena, splošno zanimiva vprašanja. Ta list zasluži, da ga izobraženstvo čita in upošteva. Izhaja štirikrat na leto in stane na leto 5 K. Ker urednik dr. Aleš Ušeničnik boleha, je prevzel začasno uredništvo dr. Iv. Ev. Krek, našim bravcem dobro znan po svojih socioloških spisih.

„*Jug*.“ Izdaja Fr. Derganc. Izhaja po enkrat na mesec. Cena na leto 5 K. — Prva številka, ki je izšla dne 1. prosinca, silno veliko obljubuje. Politiko, gospodarstvo, socialno vprašanje, naravoslovje, elektrotehniko, fiziko, kemijo, medicino, antropologijo, psihologijo, pedagogiko, kulturno zgodovino, zgodovino umetnosti, glasbo, arhitekturo, filozofijo, jezikoslovje, statistiko, žensko vprašanje, okultizem in hipnotizem — vse to bo obravnaval in poleg tega prinašal baje še leposlovna dela! In vse to na mesečnih 32 straneh v osmerki! Svetovno naziranje Dergancevo je darwinizem. Naravnost trdi, da „ni človek nikako izjemno bitje, nikak namen ali središče stvarjenja, ampak samo posebna veja v tem velikem plemenskem drevesu, da ni človek nič družega, nego višje razvita opica“ (str. 10). Umevno je, da lista, ki je tega mnenja, ne moremo priporočati.

## Hrvaška književnost.

### *Knjige društva sv. Jeronima za l. 1901.*

Kar je Slovincem družba sv. Mohorja, to bi morala biti Hrvatom družba sv. Jeronima. Žal, da ima še premalo udov, dasi se vodstvo resno trudi, da družbenikom podaje dobro berilo. 75 tisoč Mohorjanov in 19 tisoč udov društva sv. Jeronima, to je pač prevelik razloček, zlasti, če pomislimo, koliko je Slovencev, a koliko Hrvatov! Še vedno je premalo organizacije in premalo agitacije med poverjeniki za to izvrstno družbo. Za leto 1900 nam je podala družba naslednje knjige:

1. *Danica*. Koledar za leto 1901. 8<sup>o</sup>. Str. 244, tiskan v 50.000 izvodi. — „*Danica*“ je najboljši hrvaški koledar in se ga gotovo največ razpeča po vsem Hrvaškem. Tudi letos mu je vsebina prav izbrana. Poleg zabavnega dela ima prav primerne poučne članke, n. pr. „lubilej ili sveta godina“ od dr. I. Pazmana s podobami, župnika I. Šafrana „Što sam sve vidio“ opis Boke Katorske s podobo, „Štetni kukci u voćnjaku“, „Ču-